

KOOSKÕLASTUSTABEL

Perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakendamise seaduse muutmise ning perioodi 2004–2006 struktuuritoetuse seaduse kehtetuks tunnistamise seaduse eelnõu juurde

Kooskõlastaja ja kommentaar	Selgitus
Justiits- ja Digiministerium - kooskõlastatud märkustega	
<p>1. Eelnõu § 1 punkt 5 (riigivastutuse välistamine) – juhime tähelepanu, et kehtiv ÜSS2021_2027 § 29 lg 4 juba reguleerib intressi kohaldamist rakenduskavade puhul spetsiifiliselt. Riigivastutuse seaduse (RVastS) § 23 p 1 kohaldub üksnes juhul, kui puudub eriregulatsioon (RVastS § 22 lg 2). ÜSS2021_2027 on eriseadus võrreldes RVastS-ga, mis on üldseadus. Eriseaduse regulatsioon välistab automaatselt üldseaduse kohaldamise reguleeritud osas. Antud juhul on juba eriregulatsioon olemas, mistõttu tekiks kavandatava ÜSS2021_2027 § 29 lg 8 täiendusega vastuolu kehtiva regulatsiooniga (kehtivat § 29 lg-t 4 ei ole eelnõu kohaselt kavas ka muuta). Seega rakenduskavade puhul kehtib ÜSS2021_2027 § 29 lg 4 intressi regulatsioon ning RVastS § 23 p 1 ei kohaldu juba praegu rakenduskavadele, kuna ÜSS2021_2027 sisaldab eriregulatsiooni. Palume jätta kavandatav § 29 lg 8 eelnõust välja, kuna muudatus oleks üleliigne ning tekitaks segadust, justkui oleks varem RVastS § 23 p 1 kohaldunud.</p>	<p>Arvestamata jäetud. Selgitame, et RVastS § 23 p 1 kohaldub. ÜSS2021_2027 § 29 lg 4 intressi nõuab riik toetuse saajalt, RVastS § 23 p 1 intressi nõuab toetuse saaja riigilt. Need on kaks erineva eesmärgi ja ulatusega nõuet.</p>
<p>2. Eelnõu § 1 punkt 11 (riigivastutuse välistamine) – Interregi programmide puhul on olukord mõnevõrra erinev, kuna kehtiv ÜSS2021_2027 ei reguleeri intressi küsimust ning puudub viide § 29 kohaldamisele. Muudatus võib olla põhjendatud, kui on soov selgelt välistada RVastS § 23 p 1 kohaldamist Interregi programmide puhul. Siiski soovime alternatiivselt kaaluda varianti täiendada § 43 eraldi intressi regulatsiooniga (analoogselt § 29</p>	<p>Arvestamata jäetud. Vt palun eelmise punkti selgitused, eesmärk on välistada RVastS intressinõuded analoogselt ELÜPS § 126 lõikega 4.</p>

lg-le 4) või lisada § 43 viide § 29 lg 4 kohaldamisele Interregi programmide puhul.	
3. Teeme ettepaneku täiendada seletuskirja asutuste nimekirjaga, kes lisaks praegustele kasutajatele hakkavad peale muudatuse jõustumist struktuuritoetuste registrit menetluskeskkonnana toetuste andmisel kasutama.	Arvestamata jäetud. Selgitame, et seaduse muudatused toovad juba praktikas esinevad asjaolud seadusesse, seega uusi kasutajaid ei lisandu. Struktuuritoetuse registri kasutajad on nimetatud registri põhimääruses.
4. Palume arvestada ka käesoleva kirja lisas esitatud seletuskirja failis jäljega tehtud normitehniliste märkustega ja märkustega eelnõu mõju kohta.	Arvestatud.
Andmekaitseinspeksioon –kooskõlastatud märkustega	
1.Eelnõu § 1 punktiga 2 täiendatakse ÜSS2021_2027 § 18 kahe lõikega, millega reguleeritakse andmekogus andmete säilitamist. Muudatusega nähakse ette, et pärast viieaastast säilitamise tähtaega tuleb isikuandmed anonüümida. Seletuskirjas on selgitatud, et isikuandmed anonüümitakse, mis tähendab, et hiljem ei ole enam võimalik tagasi minna algsete andmete juurde ja isikut kindlaks teha. Samas jääb siiski selgusetuks, millised isikuandmed anonüümimisele kuuluvad, mistõttu ei ole võimalik hinnata, kas pärast anonüümimist tegelikult ka ei ole isikuid enam võimalik kindlaks teha. Märgime, et isikuandmed on anonüümsed üksnes sellisel juhul, kui andmekogus olevaid andmeid ei saa konkreetse isikuga või tema tegevustega siduda, grupeerida või isikutepõhiselt eristada ehk isikustatud kujule tagasi viia või näiteks tuvastada koos muude andmetega nende pealt mõnda muud konfidentsiaalset teavet. Palume eelnõu ja seletuskirja selles osas täiendada.	Arvestatud.
2. Eelnõu § 1 punktiga 4 muudetakse ÜSS2021_2027 § 21 teksti, eesmärgiga korrastada isikuandmete töötlemisega seonduvat. Sealjuures loetletakse lõikes 4 isikuandmed, mida toetuste haldamise registris töödeldakse. Muudatuse kohaselt töödeldakse registris toetuse taotleja üldandmeid ja arvelduskonto numbrit	Arvestatud. Eelnõu punkti 4 (§ 21 lg 4) täiendatud. Ettepanek ametinimetuse kohta jäetakse arvestamata, kuna see vajadus tuleneb üksikjuhtumitel meetme eripärast (nt teatud spetsialistidele pakutavad eluasemed). Andmekogus (ja selle juhendis) on vastava välja juures märges, et seda ei täideta füüsilisest isikust

<p>ning eriliiki isikuandmetest terviseandmeid ja andmeid etnilise päritolu kohta. Seletuskirjas on selgitatud, et üldjuhul eriliiki isikuandmeid ei töödelda, kuid EL määruse 2021/1057 I lisa näeb ette, et koguma peab isiku terviseandmeid, haridust või etnilist päritolu kajastavaid andmeid. Samas lõige 4 hariduse andmete kogumist ette ei näe.</p> <p>Lisaks märgime, et andmekogu põhimääruse § 4 lõike 1 punktide 3 ja 4 järgi töödeldakse andmekogus ka registrit kasutama volitatud isiku ja projektiosalise kontaktisiku isikuandmeid, milleks on nimi, isikukood, telefon, e-posti aadress ning ametinimetus, kuid mille kogumist ÜSS2021_2027 § 21 lõige 4 ette ei näe. Palume eelnõud selles osas täiendada. Siinjuures juhime tähelepanu, et vastavalt Justiits- ja Digiministeeriumi juhisele (JDM juhise) on isiku üldandmete puhul tegemist kinnise loeteluga, kuhu kuuluvad isiku nimi, isikukood, sugu, kodakondsus, kontakt (sh aadress) ja emakeel ning ametinimetus üldandmete hulka ei kuulu.</p>	<p>taotleja puhul. Struktuuritoetuse registri põhimääruse § 4 vastavalt muudetakse (rakendusakti kavand on seletuskirjale lisatud).</p>
<p>3. Eelnõu § 1 punktiga 7 muudetakse ÜSS2021_2027 § 40 lõikes 1 toetuste haldamise keskkonna eesmärgi sõnastust. Seletuskirjas antud selgituste järgi ei ole tegemist sama haldamise keskkonnaga, mida reguleerib ÜSS2021_2027 § 21 (toetuste haldamise register), vaid andmete töötlemise kohustus elektrooniliselt tuleneb ühissätete määruse artikli 72 lõike 1 punktist e. Antud juhul jääb selgusetuks toetuste haldamise registri, toetuste haldamise keskkonna ja struktuuritoetuste registrit puudutav osa ning eelnõu seletuskiri siin selgust ei too.</p> <p>RIHA andmetel on struktuuritoetuse registri puhul tegemist andmekoguga, mille pidamist reguleerib Vabariigi Valitsuse 31.07.2014 vastu võetud määrus nr 121 „Struktuuritoetuse registri pidamise põhimäärus“. Andmekogu asutamist puudutav volitusnorm on perioodi 2004–2006 struktuuritoetuse seaduses, mis eelnõu §-ga 2 tunnistatakse kehtetuks. Samale põhimäärusele on viidatud ka kehtiva ÜSS2021_2027 § 21 lõikes 5, millest võib järeldada, et tegemist on</p>	<p>Arvestatud, seletuskirja täiendatud. Eelnõu punktis 8 (§ 40 lõige 3¹) asendatud sõna „andmekogusse“ sõnadega „toetuse haldamise keskkonda“. Selgitame, et § 21 ja § 40 on erinevad keskkonnad. Struktuuritoetuse register on andmekogu. Kuna Euroopa Liidu eelarvepoliitika järgib 7-aastaseid perioode, on ka sarnaselt eri rakendusperioode käsitlevad riigisisised seadused koostatud nende perioodide kaupa.</p> <p>Jems ei ole andmekogu.</p>

<p>sama andmekoguga, mida on erinevates seadustest erinevalt nimetatud.</p> <p>Samas toetuste haldamise keskkonna puhul on tegemist Interacti välja töötatud uue 2021–2027. aasta Interregi programmide ühtse elektroonilise seiresüsteemiga Jems, mille tellijaks on Viini Linnavalitsus ning mille kasutamiseks on sõlmitud 52 litsentsilepingut. Eelnõu seletuskirjas on selgitatud, et tegemist ei ole andmekoguga. Samas eelnõu § 1 punktiga 8 täiendatakse ÜSS2021_2027 § 40 lõikega 3¹, mille kohaselt toetuse taotleja kannab andmekogusse toetuse taotlemiseks ja toetuse maksmiseks vajalikud isikuandmed, kuid selgusetuks jääb, millisesse andmekogusse andmed kantakse ning kuidas on toetuste haldamise keskkond seotud struktuuritoetuse registriga.</p> <p>Seega vajab andmekogu puudutav regulatsioon kindlasti ülevaatamist ning eelnõu ja seletuskiri täiendamist.</p>	
<p>4. Ühtlasi peame vajalikuks juhtida tähelepanu struktuuritoetuste andmekogu põhimääruse §-le 4, milles on loetletud andmekogu andmekoosseis. Avaliku teabe seaduse § 43⁵ lõike 1 järgi tuleb andmekogu põhimääruses sätestada muu hulgas ka andmekogusse kogutavate andmete koosseis. Andmekaitse Inspeksioon on andmekogude juhendis (lk 15) andmete koosseisu osas selgitanud, et andmekogusse kogutavate andmete täielik loetelu ei pea olema seaduses, kuid põhimäärus peab sisaldama ammendavat loetelu antud andmekogusse kogutavatest andmetest. Samuti on JDM juhises märgitud, et andmekogu põhimääruses tuleb muu hulgas sätestada andmekogusse kantavate andmete täpne/ammendav loetelu (vajaduse korral saab esitada lisana) – nt isiku üldandmed või „isiku kohta käivad andmed“ ei ole piisavalt ammendavad, kuna pole võimalik aru saada, mis on täpne andmekoosseis. Kehtivas põhimääruses on aga andmekogusse kantavad andmeobjektid selgelt kirjeldatud üksnes § 4 lõike 1 punktis 3 ning ülejäänud osas ei ole selge, milliseid andmeid andmekogusse tegelikult kogutakse.</p>	<p>Nõustume, et struktuuritoetuse registri põhimääruse § 4 vajab täiendamist.</p>

<p>Selles osas vajab põhimäärus kindlasti üle vaatamist ning § 4 täiendamist selliselt, et see kajastaks andmekogusse kantavate andmete täpset ammendavat loetelu.</p>	
<p>Justiits- ja Digiministerium (teine kooskõlastamine) - kooskõlastatud märkustega</p>	
<p>Eelnõu § 1 punkt 6 – nähakse ette, et § 36 täiendatakse lõikega 5 järgmises sõnastuses: „(5) Käesolevas peatükis sätestatud menetlused viiakse läbi ning dokumendid ja otsused koostatakse ja esitatakse inglise keeles.“ Eesti Vabariigi põhiseaduse (PS) § 52 lõike 1 kohaselt on riigiasutuste asjaajamise keel eesti keel. Eesti keeles tuleb läbi viia ka haldusmenetlus. See nõue on sätestatud haldusmenetluse seaduse § 20 lg-s 1. Keeleseaduse § 8 lg 1 näeb ette, et igaühel on õigus riigiasutustega asju ajada ja suhelda eesti keeles. Järelikult tuleb kõik haldusmenetluse dokumendid koostada eesti keeles ja lisada võõrkeelsetele dokumentidele ka nende eestikeelsed tõlked. Eelnimetatud asjaolule on tähelepanu juhtinud ka õiguskantsler (vt 23.12.2024. a seisukoht). Eeltoodust tulenevalt peaks seda sätet muutma selliselt, et menetluse dokumendid tõlgitakse inglise keelde.</p>	<p>Selgitatud ja seletuskirja täiendatud. Selgitame, et Ringkonnakohus leidis kohtuasjas 3-23-1707, et eeltoodud sätetest tuleneb üldine eestikeelse haldusmenetluse nõue ning sellest erandi tegemine on võimalik üksnes seadusega. Seda erandit nüüd soovime seadusega teha. Interreg toetuse saajad ei valda eesti keelt, tegemist on teiste riikide juriidiliste isikutega. Justiits- ja Digiministerium vastas sellele selgitusele 19.03.2026 e-kirjaga, et kui kõik Interreg programmide toetuste saajad on võõrkeelsed, siis on see korrektne. Tekib aga küsimus, kas nad saavad tagada, et menetlusosalistest ei ole keegi kunagi eestikeelne, kelle õigused võivad jääda tagamata, kui nad inglise keelt ei valda. Kui vastus on jaatav, siis rohkem märkusi pole. Selgitame (vastus Justiits- ja Digiministeriumi e-kirjale), et Interreg programmides võivad taotlejad olla ka eestikeelseid isikuid, kuid kuna igas projektis on kohustusliku elemendina piiriülesus sees, teisisõnu, partnerid peavad olema erinevatest riikidest, siis tahes-tahmata peavad eestikeelsed partnerid võõrkeeles suhtlema. Toetuse taotlemine on võimalus, see on taotleja vaba valik. Partneritel puudub sund rahvusvahelises formaadis toetust taotleda ning seetõttu ei ole nad enda tahtest sõltumata sunnitud olukorda, kus nende jaoks vältimatu toiming on võõrkeeles. Lisaks on tõlkekulud Interregis abikõlblikud, seega on võimalik inimestel sellises projektides osaleda ka viisil, et nad ise küll inglise keelt ei mõista, aga palkavad endale projekti raames tõlkija, kes vajamineva kenasti ümber paneb. Kokkuvõttes on tagatud ka eestikeelsete taotlejate õigused.</p>

<p>Eelnõu ja seletuskirja märkustega on arvestatud, v.a eelnõu § 1 p 1 kohta märkus muuta sätte asukohta ja viia see §-i 21. „(4¹) Käesoleva seaduse §-s 21 nimetatud toetuse haldamise registris töödeldakse sama paragrahvi lõike 1 punktides 1, 2 ja 4 sätestatud eesmärgil ning kooskõlas sama paragrahvi lõigetega 3 ja 4 atmosfääriõhu kaitse seaduse, keskkonnatasude seaduse, maaelu ja põllumajandusturu korraldamise seaduse ning riigieelarve seaduse alusel toetuse andmise ja menetlemise andmeid, kui toetust hallatakse toetuse haldamise registri kaudu.“</p>	<p>Selgitame, et normi asukoht on üldsätetes paslikum, kuna see on olemuslikult üldine, osundades, et kui toetuse haldamise registrit kasutatakse ka teiste seaduste alusel toetuste andmisel ja kasutamisel, siis kohalduvad ÜSS2021_2027 registrit puudutavad teatud sätted.</p>
--	--